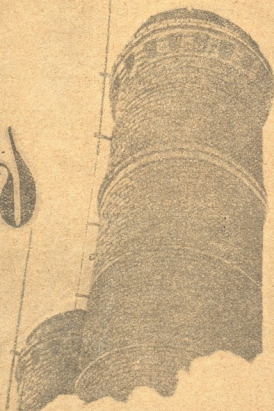

დღეი

სოციალიზმს

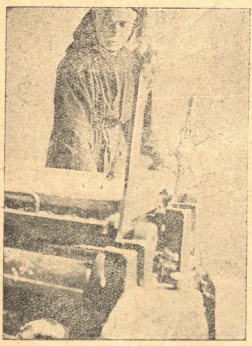
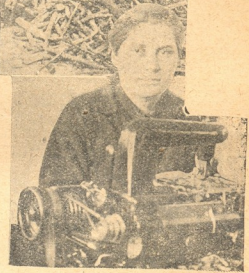
ვაჟინებთ

სუთსლადი ოტხელიწადუი

საუკეთესო
დამკველები

მშენებლობის ენტუზიასტები

დროშა

რედაქც. მისამართი: რუსთაველის პრ. № 16
შესავალი წულუკიძის ქუჩიდან

მდივანთან მოლაპარაკება: 12-2 საათამდე.
რედაქცია დაწვევებულ მასლებს ეს უბრუნებს ავტომატს.

5 წელიწადი
წევრი!

საზოგადოებრივი „პრავდა“

საბჭოთა საზოგადოებრივობა განსაკუთრებულ ყურადღებას იჩენს საბჭოთა საპატიო ფლოტის მშენებლობისადმი, ამას ნათლად ამტკიცებს ის, რომ თავდაცვა-ავიაქიმის ვარშემო დარღვეულია წერეთა შრავალმოლონინი მასა, ამას ამტკიცებს აგრეთვე ისეული თაისი და მილოინი მანეთები, ნებაყოფლობის საფუძველზე შეკრებილი მუშათა და მშრომელ გლეხთა შორის საბჭოთა საპატიო ფლოტის ასაგებად.

რამდენიმე წელიწადია უკვე, რაც კომკავშირმა და თავდაცვა-ავიაქიმის აქტივმა წამოაყენა საბჭოთა დროგაბლების მშენებლობის საკითხი. კომკავშირმა ჩვეულის ენერგიით ეს საკითხი პრაქტიკულად გადასჭრა და ამ ერთი თვის წინაშე მოსკოვის მშრომელებმა იხილეს პირველი საბჭოთა დირიჟებლი „კომსომოლსკაია პრავდა“. კომკავშირის თაოსნობამ, ექვს ვარგეშეა, ხელი შეუწყო დირიჟებლების მშენებლობის საკითხისადმი ინტერესს, გაღვივებს საბჭოთა საზოგადოებრივობის უაზრო წრეებში.

ეს ინტერესი კიდევ უფრო გააძლიერა თანამედროვე საპატიო გიგანტის — „გრავ ცეპელინის“ სტუმრობამ მოსკოვში. ამ უდიდესი ინტერესით აიხსნება ის ენტუზიაზმი, რომლითაც პროლეტარული საზოგადოებრივობა გამოემხარა ჩვენი მარტის ცენტრ. ორგანოს თანამშრომელთა კოლექტივის მოწოდებას „პრავდა“ სახელგანთავსის დირიჟაბლის აგების შესახებ.

დირიჟაბლების მშენებლობისადმი ინტერესის გაძლიერებასთან დაკავშირებით, ჩვენი მკითხველებისათვის ინტერესუბიკლებული არ იქნება ჰაერზე მსუბუქე აპარატებით ფრენის მოკლე ისტორიასთან გაცნობა.

მიუხედავად იმისა, რომ ჰაერზე მსუბუქე აპარატებით ფრენის ისტორია

შორეულ წარსულში მიეყვებოდა, მისი პრაქტიკულად განხორციელების ისტორია, ექვს ვარგეშეა, უნდა დავიწყეთ 1883 წლიდან, როცა ძმ. მონგვლოვებმა ააგეს პირველი აეროსტატი და მოახდინეს საცდელი გაფრენა.

ჩვენ არ შეუდგებით აქ აერონავ-

გეთის არმისი ოფიცერმა რენარმა და კრემსმა მათ მიერ აგებულ დირიჟაბლზე „La France“ დადგეს 9 ძალიანი ელექტრო-მოტორი. ამ დირიჟაბლს შეეძლო 20 კილომეტრის გაყოფა სათაში. ეს ძლიერ უზნუნველყო სისწრაფე არს (ახლანდელი თვალსაზრისით), მაგრამ იმ დროისათვის ეს დიდი მიღწევა იყო.

შემდეგ მნიშვნელოვანი ნაბიჯი დირიჟაბლების მშენებლობის განვითარებაში გადასდგა გერმანელმა ინჟინერმა ცეპელინმა, რომელმაც ვერკიდევ 1895 წელს წარუდგინა გერმანიის მთავრობას თავისი კონსტრუქციის დირიჟაბლის პროექტი, რომელიც არ მიიღეს. ამის შემდეგ, 1908 წლამდე, გრ. ცეპელინი, მთავრობის დახმარების გარეშე განაგრძობდა დირიჟაბლების მშენებლობას და აწყობდა საცდელ გაფრენას. მისმა დაულაღვეს ენერგიამ და სიმკაცრემ დასძლია მთავრობის წრეების უარყოფითი დამოკიდებულება. 1908 წ., მთავრობასთან შეთანხმებით, მან მოაწყო და დაფრენა თავისი დირიჟაბლით ფრიდრიხსპაფენიდან მაინცში. ამ დირიჟაბლის საშუალო სისწრაფე საათში 35 კილომეტრს უდრიდა. დირიჟაბლი წარმატებით გადაფრინდა მაინცში. უკან დაბრუნებისას მას გრივალმა მიუღწერა და დაიღუპა.

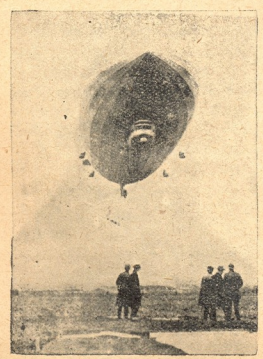
ამ გადაფრენამ ხელი შეუწყო დირიჟაბლების მშენებლობისადმი ინტერესის გაძლიერებას გერმანიის საზოგადოებრივ წრეებში. ხელმოწყურამ, რომელიც იმავე წელს მოეწყო, ცეპელინს 8.000.000 მარკა მისცა მისი საქმის გასაგრძელებლად. ამის შემდეგ დირიჟაბლების მშენებლობა მკვედრ ნიადაგზე იქნა დაყენებული.

იმის დროს დირიჟაბლებმა დიდი სამსახური გაუწიეს გერმანიის სარდლობას. მართალია, დირიჟაბლების მიერ მოკავშირეებისათვის მიყენებული ზარალი არც ისე დიდია. მაგრამ ცეპელინების თავდასხმამ ლონდონზე, ბუქარესტზე და სხვ. ქალაქებზე, აუწყრელი პანიკა გამოიწვია მშვი-

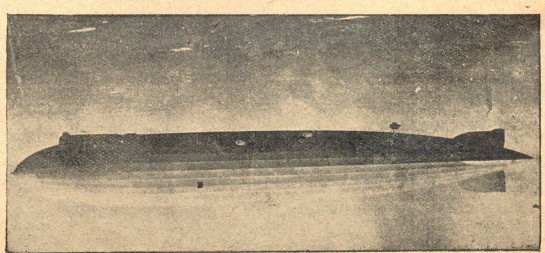

დოქტორ ექსნერი — დირიჟაბლის ხელმძღვანელი

ტიკის ენტუზიაზმითა მთელი ვალკრიის ჩამოთვალს. აღვნიშნავთ მხოლოდ, რომ ეს იყო აერონავტიკის პირველი ნაბიჯები. აღვიმან შეეძლო მოგვესტროგებია მხოლოდ აფრენა და დამგება, მიმართულების მიმცემი კი იყო ქარი. ერთი საუკუნე გავიდა, სანამ ადამიანი შესძლებდა აეროსტატის მართვას ამ სიტყვის ნამდვილი მნიშვნელობით. 1884 წ. საფრან-

ცეპელინი დაეშვა მოსკოვის ცენტრალურ ჰაერობრძობაზე სრულ 12 საათზე.

დირიჟაბლი ცეპელინი გამოჩნდა 9 საათზე მოსკოვზე.

დობან მოსახლეობაში. მტკიცება არ უნდა, რომ ზოგჯერ „მორალურ ზინასაც“ უდიდესი მნიშვნელობა აქვს. ამ მხრივ დირიჯაბლებმა უსათუოდ უდიდესი როლი ითამაშეს.

გერმანიის დამარცხებას ომში შედეგათ მოჰყვა დირიჯაბლების მშენებლობის თითქმის სრული განადგურება. დირიჯაბლებსა საშენებლო ცენტრის უმრავლესობა განადგურებული იქნა, დირიჯაბლების ნაწილი მო-

კავშირებმა წაიღო. ცენტრირების აკაზიში, ნაწილი კი თეთი გერმანელებმა გაანადგურეს, რომ მოკავშირეებს არ ჩაეარინოდათ ხელში.

ცერსალის ზღვის დადებიდან რამდენიმე წლის ვასკლის შემდეგ გერმანელებმა მოახერხეს დირიჯაბლების მშენებლობის თანდათანობით აღდგენა. შეერთებული შტატებისათვის რეპარაციების ანგარიშში დირიჯაბლის აგების საზღვით მათ თანდათანობით აღადგინეს ფრიდრიხსჰაფენის სახელობის, რომლებიც ამჟამად საცემებით აღდგებილია.

უკანასკნელ წლებში ინგლის და შვეიცარიული შტატები აწუხებენ საკუთარ დირიჯაბლების მშენებლობას და სცილობენ აფონ დირიჯაბლი-გოგატები. მაგრამ დღემდე დირიჯაბლების მშენებლობის ტენდენციები უპირობესობა უსათუოდ გერმანიას რჩება.

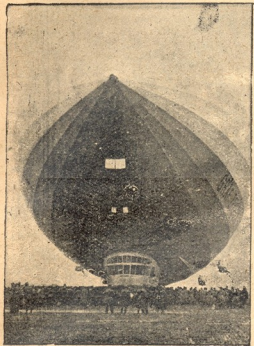
რუსეთში 1910 წ. გენ. კირიჩიევის კომისიამ ააგო 4.000 კუბ. მეტრიანი დირიჯაბლი, მაგრამ დირიჯაბლების მშენებლობის განვითარებისათვის რუსეთში შემდეგ არაფერი გაცემულია.

ზედმეტია ლაპარაკი იმაზე, თუ რა უდიდესი მნიშვნელობა აქვს დირიჯაბლების მშენებლობის განვითარებას საბჭოთა კავშირისათვის, მისი თვალსწრეანი ტერიტორიის და უგზოობის

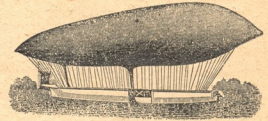
პირობებში. საკუთარი დირიჯაბლების მშენებლობის განვითარება საშუალებას მოგვცემს მჭიდროდ დაუკავშირებოთ ერთმანეთს საბჭოთა კავშირის უშორეს კუთხეები, კიდევ უფრო სწრაფად წაესწიოთ წინ ჩვენი ქვეყნის ეკონომიური და კულტურული განვითარება.

„პრაედა“-ს მოწოდებამ მსურველ ეამოძახილი ჰპოვა მშრომელ მასებში. რამდენიმე დღეში ათეული ათასი მანეთები იქნა შეგროვილი. ყველა ფაბრიკა-ქარხნებში ეწყობა ხელისშემწყობი ჯგუფები და ტარდება თანხების შეგროვების კამპანია. ყოველივე ეს თავდება იმის, რომ დირიჯაბლ „პრაედა“-ს ავეტონ მოყვლ ხანში და მის მოჰყვება ათეული და ასეული საბჭოთა დირიჯაბლები.

6. რ.—ძი.

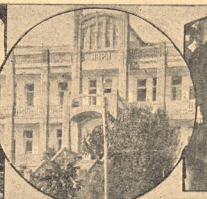
დირიჯაბლი ცმბელნი მოსკოვის მაროდოში, გადაღებულია მაროდოშიდან

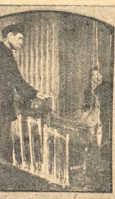
რენარის და კრებსის დირიჯაბლი „ლაფრანს“.

წყალტუბოში ახალი დასახელებული სახლი.

4 მარტის სახელობის სანატორიუმი, ყოფილი „ზარა“ სოფოში.

ცინკის საღებო ბათუმის ცინკის ქარხანაში. ბზობის მშენებლობა აფხაზეთში. გზის გაყვანა ლიონის ვაღმასაზიდად.

„ს უ თ ვ ლ ე დ ი ო ტ ხ ვ ე ლ უ ი“

მძლე ინდუსტრიის მესამე რგოლი ცეცხლში წრთობილი გამოიყენა!

კომუნისმისკენ მივიღეთ ბრძოლით. ვინც ხელს შეგვიშლის უტარებთ დედას!

ჩვენ დამარცხობა არ გვიწერია, თვითორტიკისაც არასდროს გუცხვენის;

ბევრი თავდასხმა მოვიგერიეთ მემარჯვენეთა და „მემარცხენის“.

ჩვენი კუნთები გრდემლის ზანზარით უფრო მაგრდება, უფრო კაედება;

მწვერვალებსკენ მივალთ სიჩქარით, მალე ხუთწოდლიც არიჭაყდება!

ამხანაგებო! მკლავები მაოლას! გაილდეს შრომა ხალისიანი!

ენტუზიაზმა იფეთოს ნაღმით, მსარულდეს დროზე გეგმა მთლიანი!

ამხანაგებო! შრომა ჩვენგან დალოლა! ხუთწოდლის გეგმა ოთხწოდლში ეძლიოთ!

შრომის ნაყოფი აწყოით მაღლა და გადაეხსოთ ბებერ მსოფლიოს,

რომ ჩვენს მსვლელობას ვერ შეაჩერებს, რაც უნდა გესლი გადმოანთოს!

8. ქაიხვიძე.

საბჭოთა ცილონი

საქართველოს ჩაის ცულტურის განვითარების დასაწყისი ეკუთვნის 1893 წელს. ჩინეთიდან ჩამოტანილმა ჩაის ბუჩქმა საუცხოოდ იხარა აჭარასტანის თინარზე, შეიგზა სუბტროპიკების კლიმატურ პირობებს და მტკიცე აღვილი დაიკავა სხვა კულტურებს შორის. ჩაის საფესვებმა ითასწინა დროს მიაღწია 833 ჰექტარს. სამბოთა ხელისუფლების დროს ჩაის კულტურის განსაკუთრებული ყურადღება მიექცა, რა მიზნითაც დაარსდა სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ჩაი“ და უკვე 1929 წელს ჩაის პლანტაციების ფართობი საქართველოში გაიზარდა 7.841 ჰექტარამდე, რაც ჩვენში ჩაის კულტურის განვითარების სწრაფი ტემპების სასურველ შაჩვენებელია.

ჩაქვა გხდა ჩინური ჩაის ბუჩქის მეორე სამშობლოდ. ჩაქვის ჩაის საბჭოთა მეურნეობის პლანტაციები გადაჭიმულია 500 ჰექტარზე და ყოველ წლიურად ოთხჯერ იძლევიან მოსავალს. ასეული მუშაული დიდი დანვე იწყებენ მუშაობას პლანტაციებზე, აგროვებენ მაღალ კალათებში სუოილოვან ფურცელს და აგზავნიან ჩაის ახალ ფაბრიკაში. ეს ფაბრიკა ავებებულია ტენივის უქანასენელი მაღწეების მიხედვით, მომარაგებულია საუკეთესო მოწყობილობით და ხუთწლედის ბოლოს ყოველწლიურად გამოუშვებს 1.200 ათას კილოგრამ ჩაის.

პირველად ჩაის ხუთწლედი განსახლებული იყო 5.000 ჰექტარით, ეს გეგმა, ასევე როგორც შემდგომ, 20.000 ჰექტარის რაოდენობით, უარყოფილ იქნა სპეციალისტების მუშაობის შედეგად, რომლებმაც დაამტკიცეს, რომ ჩვენ უფრო აქტიურ მუშაობებზე გავსეს და ამჟამად ჩაის ხუთწლედი განსახლებულია

ჩაქვა. ჩაის ფაბრიკის დამზარებელი ცხე.

60.000 ჰექტარით. ეს გეგმა უკვე განხორციელებულია ჩაქვაში, ოზურგეთის, ზღვდიდის და აფხაზეთის რაიონებში. ხუთწლედის მნიშვნელობა იქნანაც სჩანს, რომ 10 მილ. მანეთამდე განთავისუფლება საზღვარგაოეთიდან ჩაის შემოტანისაგან, ხოლო ჩაის სრული აკრეფის დროს ყოველწლიური ეკონომია 30—35 მილ. მანეთს შეადგენს.

ჩაის მეურნეობაში ჩამბმულ მეურნეობათა რიცხვმა ხუთწლედის მეორე წლისათვის მიაღწია 17.744-ს, ხოლო ჯერ კიდევ 1926 წელს მხოლოდ 2.000 მეურნეობა იყო. ამ მეურნეობათა სამი მეოთხედი ღარიბებია, დანარჩენი—საშუალო. ჩაის კულტურის განვითარება საერთოდ მოგვეცხმე 90.000 გლზეურ მეურნეობას, ამას კი განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს დასავლეთ საქართველოსათვის მისი აუთავებელი ზედმეტი მუშა-ბეოთა.

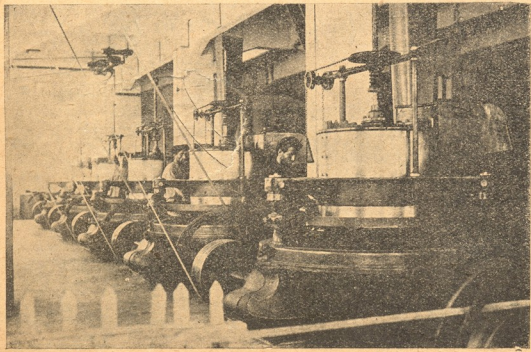
ჩაის ფაბრიკების გადაკეთებამ,

ჩაის დამუშავების ახალ მეთოდების შემოღობი და სხვა ღონისძიებებმა საგრძობლად გააუმჯობესეს დამზადებული ჩაის ხარისხი. ჩაის ნიმუშების შეფასებთ, ჩვენ ჩაი გათანაბრებული ინდოეთის და ცვილონის საშუალო ხარისხის ჩაისთან. ჩაის კულტურული განვითარებასათვის მტკიცე სამეცნიერო საფუძვლის შესაქმნელად ხუთწლიანი გეგმა ისახავს ამიერკავკასიაში სამეცნიერო-ტეხნიკური ცენტრის მოწყობას, სადაც სამუშაოდ მოწვეული იქნებიან საბჭოთა და უცხოელი მაღალი კვალიფიკაციის სპეციალისტები.

ხუთწლედის განმავლობაში აიგებდა ჩაის 22 ფაბრიკა. კაპიტალურ მუშენებლობაზე დიხარჯება 22,5 მილ. მანეთა. ჩაის კულტურისათვის კადრების მოსამზადებლად დასახულია ორი დიდი სპეციალური ტეხნიკუმის მოწყობა.

ჩაის ხუთწლედი მოათხოვს ასეულ ათას კილო ჩაის თესლს, რომელიც აქმედ შემოგვექნდა ჩინეთიდან და ინგლისისა და ჰოლანდიის პლანტაციებიდან. თესლი თავისი სიფაქიზის გამო 40 პროცენტით გაფუჭებული მოდიდა, რაც ზრდიდა თვითღირებულებს. ამჟამად დასახულია ჩაქვის სამბოთა მეურნეობის სათესლ მეურნეობად გადაკეთება.

საქართველოს ჩაის მრეწველობის წინაშე დიდი პერსპექტივები და შესაძლებლობაა. ჩაის ხუთწლედის შესრულება საგრძობლად გაავანთავისუფლებს უცხოეთის ჩაის ფარმებთან დამოკიდებულებისაგან, შეგვინახავს ვალუტას და კულტურის შეიტანს აჭარასტანის და დასავლეთ საქართველოს მემინდრეობის მეურნეობაში.

ჩაქვა. ჩაის ახალ ფაბრიკის საროლფო ცხე,

ქვანისკნელ ხანებში, ნავთის საწარმოო მიწზეწვლების ზრდასთან ერთად, ჩვენი ვიწროის სხვადასხვა რაიონებში დაიწყო ნავთის დაუმწელებელი რაიონების გამოცვლა და ექსპლუატაცია (სახალი, უჩალი). საქართველოს ნავთის ბუღებების გამოკვლების მხოლოდ პოლოს ხანებში მიქცა სათანადო ყურადღება; თუმცა ნავთის მოპოვება კენტარული ხერხებით — შავ, შირაქში—1877 წლიდან სწრაფობდა, მაგრამ მოპოვებულ ნავთის რაოდენობა, რასაკვირველია, მეტად მცირე იყო. ოფიციალური ცნობებით, პატარა შირაქში 1877 წლიდან 1887 წლამდე მოპოვებული იქნა—81.641 ტონა ნავთი; 1888 წლიდან 1896 წლამდე—3548.5 ტონა; ხოლო 1923 წელს ს. შუბ. ს. სასოო განყოფილებამ 10 თვის განმავლობაში ოთხ მუშაბრუნობას და ერთ ჰიდან—141 ტონა ნავთი მიიღო.

ნავთის კვსტარული მოპოვება სხვა რაიონებში

ნებშიც; სწარმოებდა (ნავთილი, ილიუ-ქანი); ხოლო ზოგ რაიონებში კვსტარული მოპოვებაც კი არ სწარმოებდა.

სულ საქართველოში 39 ნავთის ბუღებია, აქედან 11 მათგან შეღებოთნი ძველ გამოსაყვლებია, ხოლო ტექნიკური გამო; უფრო ადვილ გამოსაყვლებია დაწარმნი 28 ბუღები. ამ ოკვდავებ ბუღებთან ოთხი გერაშია (იმდაგეთი, ბუღლიანი, საბუღო-საგურბი — ნაწანები), ერთი ჰეილისი მანრაში (ბაღდადი); ერთი გარისი მანრაში (კვიციანის), ერთი ილიუქანში; ზეითი ოლივის მანრაში (ესის ხევი, შუა შოა, ქისტარო, ზემოხადაშენი და ბოჩანის); ექვსი თოლისის მახლობლად (ნავთილი, ნოოო, მარტყოფი, მუხარბანი, უფანი და დამსალ წყალი) და აიკ სენდლის მანრაში (მირზანის, პატარა შირაქი, კილაკებრა, მუშის ხევი, ფოფოლი, გურჯინი, ჰეიმი, ეღარი, ჩაიმა და შოილი).

ნავთის ხარისხის მიხედვით ლიწმინდნაშია—მირზანის, პატარა შირაქის, ფოფოლის, კილაკებრისა, ზემო ხოდაშენის და ილიუქანის შატე ნავთი. ამ ბუღებზე მოქმედელი საქართველოს ნავთის" და სსსრ-ის გეოლოგის მთავარი ყურადღება.

თუმცა მოკვარი ყურადღება საქართველოში

ნავთისა"—ამ რაიონზეა მიქცული, მაგრამ მუშაობა გერასა და ნავთილილია ცქინძობებს;

წინაგერას მუშაობას საქართველოს ნავთი" შირაქის, მირზანის და კილაკებრაში აწუწივებს. აქედან—პატარა შირაქის და მირზანის მუშაობა უფრე ფართო მასშტაბითაა გაშლილი; ხოლო კილაკებრაში მხოლოდ სავაიომცდელო მუშაობა სწარმოებს; პარალელურად საქართველოს ნავთის" ძველზე მეტად—ს. სრ. კან გეოლოგიური კომიტეტის აწარმოებს.

საქ. ნავთის" შირაქის რაიონის ცენტრია—საბუღო წითელი წყაროა, წითელ წყაროშია სამუშაოების სამხარეილო და მკვლარული ბაზა; წითელი წყარო 25 კილომეტრითაა დაშორებული რკინის გზის სადგურ—წოორის წყალს; წოორიდან—წითელი—წყაროშილი თიქქის ყოვლადი დანდის საქ. ნავთის" ავტომობილი; ყოველ-

დღური, ცინაიდან აღმსკობის ცესადსწუნი გერა აკმაყოფილება მოთხოვნებს. ცენტრი—სამხარეილოა—ამ განუწმელებლად ისმის სავალი გეოლოგის წყარონი და ავტომობილის ბუღები.

ილის ცქეს სათაზე ავტომობილი იქვრის სამხარეილოდან გაკვარიწმელებლი მარშრუტით—თორხანი — პატარა შირაქი. მირზანის წიალი წყაროის 10 კილომეტრის მანძილზე — სამხარეის ავტომობილი.

ფოფოს ნახებრად საბარო ავტომობილი მისაროლად გულწინს ჩამს გვერილად უფროსი იხებერი — გეოლოგი — ა. გვიციანელია. იგი ამბობის მირზანის ნავთის ბუღებზე, წამდასწუმ ისინი უტეხიო სიტყვებით: "ნავთის პოროზიტე" და სხვ. მას უხდება ყველაფერი ახსნა.

— მირზანში მუშაობა იტელო — გეოლოგურმა საბუღებოლად დაიწყო. მის მიერა ავეტილი კაბერული № 1. სიღრმე მანტოლისა 540 მეტრი 1930 წლის მარტში მოხდა ნავთის ამოხეცვა; რის გარეშე დახებდა მუღები, ეხლა მიმდინარეობს კაბეროლის რეკონტე. ბუზამოა შეუწყვეტლუმ სწარობებს. მირზანის რაიონის ნავთის ბუღების გათვალისწინებული მოედანი 680-დან 1300-მეტრამდეა. ამ ფართობზე 12 მუბრულია, ეხლა სწარმოებს მათი მოწყობა; ბუღელა მხოლოდ რამდენიმე მთავანში მიმდინარეობს.

ავტომობილი უტეხ მრდელი ბრუნდება და იყვით ტეხება ჩვეს წოთ — მირზანის ხევი. აქ უტეხ პატარა გავლია გამწმელებლი; ელსადგური, სისადილო, სამეცნიერული, საწყოები. მირზანის ბუღებზე 300-ზე მეტი ბუზა მუშაობს; უფრო მეტი — ხევი (ქანს მუბრული № 1. გამწმელებლი ნავთისგან — იხედან 500 მეტრის დაშორებით ოთხიოლ კაბერულია, გარშემო სერგებზე დანარჩევი კაბერულიებია ვახსტელებ; № 1-ში მუშაობა ათა სწარმოებს, ხოლო № 2-ში გუგუნებს მანგხა, ბუღელი წამდასწუმ ემეება მიწის სიღრმეში. ბოილი მუბრული ტრავის და გულწინა... კაბერულიებდა ვაგამწმელებლია — გუზუნი სწუდება. ემეყვინი ხეგზე ტევიტეკენ. მირზანის ხევის ფსკერზე 28 ნავთიარანი ფენა იყვითება და ამ განკეთებში გამოიხის ნავთი. ნავთი შიგია და სქელი, მერა ვაგიონი და აქ-აქ პატარა გუბებიია ნავთისა.

ნავთი ბაქოსის ყურადღებას და რაკა აქედან გამოიღობარ გერა და ბუღების ნავთის მოაწვალა.

მიღებლინი პატარა შირაქისაგან, იოგვლი ემელები იმტება. მიღებლინი შირაქის საწყოთა მეტრების გენერალი, მალე ჩხილება მალე რკინის კაბერული "სიღრმეა" ერთი კილომეტრი და პატარა შირაქის სამუშაობებზე ჩავდებოთ — იგი მუღებში აღსწყოლი ბოგრების პატარა მუღების ჰევი. ირგველი ემელები — ამ კი გორაკის მირში რამდენიმე საბოლა ვახსტელებ, ივეც სოხოსიოვლ მეტრის მინდობლ — დანგრეული პატარა კარხანსა. მისი ფერადობა ბოიერი შერევილი ორმოხობა, სიადე ნავთი გროვებებ; ეხლა იგი მობრეებელია. ვიყოლიერები კაბერული № 2-ს — მარგან აქუც, ჩალე ვაზინების გამო, ბუღლი არ მუშაობს.

წითელ წყაროში აღრე ვახსტელები. ჯეო კიდეც ბოიელი სათივია, ესარტებლობთ ამით და კოლაკებრაში მივიდებოთ.

კილაკებრა 31 კილომეტრზეა წითელ წყაროდან. ნავთის გამოსაყვლებლი ამ მეტელ საინტერესოა. ნავთი აშობის ტოლსაქ ემუქანებლად ტალახით ვიყოვ; ნავთი ბუბებიია ირგველი; კილაკებრაში ჯერ მხოლოდ გამოცვლევა სწარმოებს.

ქ. ჯანაშიანი

დეე მოდის ახალი პარტიები მუშებისა—კერძობის სხედასხვა ნავთის რაიონებიდან; ყოველდღე მოდის აუარებელი მასალა და წოორის პატარა სადგური ეღარ იტეხს მას; ეხლა უტეხ დაწყებულია სამუშაოები სადგურის გასაფართოებლად. მიუღ ამ აუარებულ მასალას, საქ. ნავთის" ავტომობილები და ტრაქტორები ეზოდებან. მოსე არ არის, საბურზე გზა დღეი ხნის შეუტეებელია. მუშაობას ატეხ ვახსტე მტოლი. მასალის მიწოვების შეფერხების გამო ბეგრის სამუშაო ყოველი.

— ამ სიღრმის ოთვიდან ასაკილებლად საქ. გზების სამხარეილო შეუდგე მოსეს ვაენანს, რომელიც ა. წ. ნოემბერში უნდა დაშორებებ. სარეიოლ, საქ. ნავთის" მდინარე გამაფარებლად ეს რაიონი.

წითელ წყაროში—წამდასწუმ დაპკირი ავტომობილები, გულწინებ "ჰდიმორები" და "ფორდობები" და ყველგან საქმიანი მუშობებარა. სამუშაოების ადგილებსაქც მბუელი ემულონები მიიპიბება. ტრაქტორებს უსან 3-4 პატაროთა უბია.

საქ. ნავთის" საბუღონობები, საწყოები, და საერთო სატეხებებლები ყოფილ ტეერის პოლეს ვახარებებშია მოიადეს. კეთლებს მეტეხერი სახესლონი და ელსა-

1908 წელს დაბადებული ახალგაზრდები მიიდან წითელ ჯარში. მათ უნდა შესცავდნენ ძველი მასატი წითელარმიელები, რომლებმაც დაწყეს წითელ ყაზარში ორი წელი და მოხდნენ საკვლამდე-ლო სამხედრო სამსახური.

მორიგე გაწვევა წითელ ჯარში დაწვევა საქართველოს ყველა რაიონში. ახალგაზრდობა ერსულოვანდ მიეწერება წითელი ყაზარმისად, რომ შეისწავლოს იარაღის ხმარება და მტკიცე გუნდად დაუღერს სოციალისტური მშენებლობის ჭეშქარს.

ძირან ფრენიანად შეცვლილი ახლად არსებული ჯარში გაუჩივის სისტემა, საკნებით აღმოფხვრილია წამსკრებიან სელდათობის ყოველი ნაშთი. პირაით, ჯარში გაწვევა დღეს წარმოადგენს უდიდეს პოლიტიკურ-საზოგადოებრივ კამპანიას, რომელსაც მშრომელი მოსახლეობა ხედავს ადორატივებით, ზეიშით.

თბილისის შესაგრები პუნქტი ყოველდღე საესეა ჯარში გასაწვევი ახალგაზრდებით, რომლებიც ჩამოსულან დილაშიდან, აქვლი დან, მტკიცედან, რწწო-თიანეთის მარხიდან. არც ერთი გასაწვევი თან არ ახლავს დღემო-მა, არც ნათესავი.

— ბავშვი ვარ, დედა წამომყოლიდა? — თბისის ჭირიანი შაქრა გუდალწითელი-განა არ იციან მშობლებმა, რომ წითელი ჯარში მიედიდარ?

სოფლებმა იციან, სადაც გზავრის იგი ახალ-გაზრდობას, გულხობა ზემოთ აცილებს ახალწვეულებს წითელ ყაზარმისადგენ. მახუტებით არიგებენ ახალგაზრდებს, თუ როგორ უნდა მოიქცეს ისინი ყაზარმაში, რომ დაიმსახურონ თავიან უფროსების სიყვარული და პატივისცემა და საყოველთაოდ შეისწავლონ სამხედრო საქმი.

ახალგაზრდები, თავიან მხრით, იძლევიან სიტყვას, რომ დასძლიენ ყოველივე სანდუნეს და იქნებან სასულიერო მტარბოლუბი.

წრეებდალი გაწვევა დიდათ განსხვავდნა გასულ წლების გაწვევისადგენ. წრეულს მთელი საბჭოთა საზოგადოებრიობა დაჩრე შეუღდა საზზადის გაწვევისადგენის, რამაც, უტყველო. გაბზილი თავისი შედეგი. საქართველოს მთელი მშრომელები მო

შეზღებულა შესხედენ გაწვევის კამპანიას. გაწვევები ჩამხლნა არიან პარტიული, კოკეაქმიის, პროფესიონალური, კოპარტიული და თითქმის ყველა საზოგადოებრივი დაწესებულებებით.

ახალწვეული ევგენია ნარიხანიძე.

წრეულ საქართველოს მშრომელები აძლევენ წითელ ჯარს წერა-კითხვის სკოლან ახალგაზრდობის დერაკოდნას, ზოგინითი რაიონებში კი, მაგ: გურიაში, იჭაროსტანში, გასაწვევია ზოისი არ არის არც ერთი წერა-კითხვის უტყუადინარი ახალგაზრდა.

გასაწვევნი ჯანმრთელიან არიან, ავიღან კარგად გამოიყურებიან, მამაცად, საეტიბო შემოიწმინდეს დროს, ძალიან მტკიცე რიქები თავისუფლებს სახეღბო სასახურისადგენ (უღვი დაბნეობულობის მხრივ). 1904 წელს დაბადებულნი იქნებიან საუკეთესო მებრძოლნი და ავიღად იტანენ სამხედრო სამსახურის სიმწიფებს.

მოუხედავად ამისა, გაწვევი კომისიამ-მანმცქს დაღის ყურადღებით ამომიშებს ყოველ გასაწვევს. წითელ ჯარში უნდა მოხდნენ მხოლოდ და მხოლოდ საყრებით ჯანმრთელი ახალგაზრდები, რომლებიც ავიღად იტანენ სიტყვას, სიტყვას, სიმბილს, წერა-კითხვას და სხვა გატარებას. აგრევე წითელ არმიულს უნდა ჰქონდეს კარგი ჭრებიბი რომ შეცდომის, საჭირო დროს, ზღოს ბარგი და გაიაროს დოდალად დიდი მამაცობა. სულტა ჯანმრთელობის ახალგაზრდა განმადებდა წითელი ჯარისადგენის გვიშები დიდ ხანს სინჯადენ გასაწვევით და, თუ ინიკობა, მათ ეტყვი ეპარებათ რამეში, გზავრთან შესამოწმებლად საეადმეოლოში, წითელი არმიამ-მწმეგებს და გულხობის არმიამ. იარაღის ტარების უფლება ატყთ მხოტო მშრომელთ. არამშრომელ ელემენტებს საბჭოთა ხელისუფლება იერ ანდომი იჩიავს.

წითელი საზღვრების დაევის უფლებამაც მხოლოდ მშრომელებს.

გაწვევის დაწვევის პირველ დღიდანვე უდიდესი ყურადღება ეტყვიდა ახალწვეულთა შერჩევას, მათი რიგების გატარებას, რომ წითელ ჯარში არ მოხდებოდა არც ერთი ჩენივის უტყვი და მიუღებელი ელემენტი, ამ საწვევნი ჩამხლნა იყენენ თეთი გასაწვევი ახალგაზრდები, რომელნიც ამშეარებდნენ უტყვი ელემენტებს. გაწვევის დროსაც გრძობდება გასაწვევითა გატარება. უტყვი ელემენტები სკელობენ როგორმე მოხდნენ წითელ ჯარში. მაგარამ, საბჭოთა ხელისუფლების ფხიზელ თვალს არ გამოეპარება მტრების არც ერთი ნაბიჯი: წითელი ყაზარმის კარები დაჩეშულია მათთვის, იციც სკელობენ მათევის საბჭოთა ხელისუფლებას რომი შიანია.

სიხარულით და მხიარული სიმღერით გამოტახდნენ გაწვევაზე მთიელი ახალგაზრდები ყაზბეგიდან, ორსოხიდან, გულრიყარადან, ფშამ-ტყვეტყვიდან. ჩამოიღნენ მიიდან ახოვანი ვეცაკები, რომ მითხადან თავისი ეალი საბჭოთა ჭრების წრეში.

ეტყვება ნაჩობინიძე დაღვიანა გაწვევაზე. მან ეერ მოესწრო გაწვევი კომისიის დასაწარმოში, რადგან იგი იყო ტყვარში სადგალოში

— ესორი მყენდა სადგალოში, მარტო იგი-

ახალწვეულის შემოწმება.

გაწვევი კომისიის წევრები ესაუბრებიან ჯარში გასაწვევ ახალგაზრდას.

ყავი, ძხა, ველიო. მოვიდა ჩემი ძმა და შუკ გამოეწვია; მაგრამ ფასანურში იყვინებნა, მიიხრეს დოქტორს წაიღინდნო, მიიღებო გამოეწვია.

იფრემა ნარინინიქ გინანი ხალაზრდაა, მიელი თავისი სიკაცელი მან გაატარა ცივარში—ნაფეტულში მთაში, ზამთარში კი ჩრდილოეთ-კავკასიის გელ-მინდორზე, მას უნახავს კაცები, მოზლოკი, გაწვეულია გროზნოზე.

იფრემა ნარინინიქ გინანი ხალაზრდაა, სულია და გულით უნდა დიდი ჭალოჭის ნახეთ. ბევრი რამ გაუცონია თბილისზე იფრემას.

— რაღაც უცნაურ რამეებს ლაპარაკობენ ამ ქალაქზე და მინდა ჩემი თვალით ვნახო.

მაგრამ, ფილზებე ძალიან ის უხარბან იფრემას, რომ იგი ჩაიციხეს ქართულ წითელი გარის მესამე ლეგიონში. აქ იგი შინაწილის წერა-კითხვას, სამხედრო საქმეს, ისწავლის სწოლას, თუმცე ცხლაც კარბად ისვინს.

— იფრემე ძალიან გინდა გარში წაეღო—ვეციოთები იფრემას.

— რატომაც არ მინდა გონჯი არა ვარ

გაწვეულის შემოწმება.

ხელი კარგი მჭებს და ფეხი, სწოლაც კარგი ვიცი.

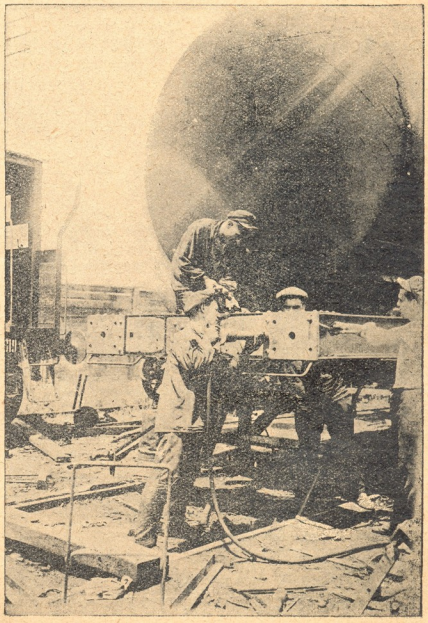
იფრემა მხიარულად არის თავისთვლად და ახედად დისციპინოებს დოქტორებს შესაკრებ პუნქტის ეზოში, იგი გროზნოს, რომ მას

სამუიო- ხელისუფლებამ დააკისრა უდიდესი მოვალეობა—წითელ საზღვრების დაეცა და იფრემა ნარინინიქ თავის ვალს პირნიოლად მოიხდის.

მ. მ.

საბჭოთა მეურნეობაში ფორთოხლის კრეფა

სტალინის სახ. ქარხნის დამკვერებო ბრ ღა

სოფელი, როგორც იბი აზის

მგზავრის შთაბეჭდილება*)

დავიწყებთ ტრადიციულად; როგორც დიდი ხნის ხოლმე ყოველი პატრონისა და „საკუთარი კორესპონდენტის“.

განსხვავება მხოლოდ იმაშია, რომ ყოველი „საკუთარი კორესპონდენტი“ თავის მგზავრის შთაბეჭდილებას აწერს ერთს, ან ორი კვირით ადრე, ვიდრე მგზავრებამდე, დე კი ვერ მოვასწავრებ — ვსწერ მგზავრების „შემდეგ“ „კაბატალურ რემონტის“, ბინაზე.

ესტრუქტურა, თუ როგორ ვმგზავრე სადგურამდე. ეს იმდენად საინტერესო არ არის.

შემდეგ იწყება შთაბეჭდილება.

უპირველესად ჩემზე შესვლის შთაბეჭდილება მიხატა ორმა შეკითხვამ, რომელიც მომცა ვაგონის კაბეზე მდგომმა სქელმა დედაკაცმა.

პირველი კითხვა იყო: „სად მიმდებარეხარ, ხოლო მეორე: „თავში დაკრული ხარ არ ხარო?“.

მე ზრილობიანად ვუბახუხე, რომ მე ვაგონში მიმდებარედი და თავიც ნორმალურად მიქცა.

ამ პასუხზე დედაკაცმა რეზოლუტურად გაშიტანა:

— მაგას აქ ეშმაკები მითარევენოა.

მაგრამ, ვმალბობ იშმაკებს, რომ როგორც იქნა, ვაგონში შემსართიეს. ხუთმა თუ ექვსმა უფრო სქელმა დედაკაცმა შეუკრულუნო მიმერეს — მიმერეს, მე მოვიკრულე და კუთხენში ჩემ ტომარაზე დავეგდე.

სანამ მესამე ხარს დარეკადუნენ, სუნთქვამ თოჯირ უფრო მიმატა, და მაჯისცემამაც მოუხშირა, მაგრამ მე დიციინდან ვიცოდი, რომ მარაგი კიდევ მქონდა და გული არ ვამტყნია. რომ დავიფიქრო, სქელი დედაკაცი წაბურტყუნებდა: „ძალიან კოკლობით არ მოკვდებიო“. ვიყავი სულგანებულო.

—:—

ნაუ! ნაუ! ნაუ! დარეკეს!

— ოხ- (ეს მე ამოვიგობრე).

ვიდაცამ მკრა მუგულუგუნა და ეხდა მეზობელზე პირობამ მიმავლი, სწორად იმ ადგილას, სადაც წელის ქვევით „რბილი“ აწყობა.

აქ მე ოფლში გავიფურე.

წინა მეზობელმა დედაკაცმა დრო იხელათა, გადაჭრა წელს ქვე-

ვით მიიწყო-მოიწია და რბილად დაბრუნდა.

აი, აქედან იწყება ჩემი ოხ! „მშვილობით ცოლად შევიღო“! — ვამბებ გუნებაში.

—:—
შემდეგ დადგა სუნა... სუნი რბის... სუნი — ვინ მისთვლის რა სუნი ვა რის სუნი!

— ქვეყნად სხვადასხვა გვარი სუნი იცის! — ერთხელ ოდესღაც მეუბნებოდა კაცი ადამიანი, რომელიც თავის დროს არაყისგამ მოკვდა.

მართლაც: ქვეყნად სხვადასხვა სუნი არებობს... განსაკუთრებით ვაგონში და განსაკუთრებით, როცა ქუთაისისტი დასასვენებელი მოგზავრებდა.

მე დამავდა ალბად საშუალო გლხის ქალი, თოჯემ კალკის ცოლს ვერ გაუძლებდი, ალბად, დროისგამ უფრო შედავითმი ვეჭვბაიდი.

ჩემად ვკვებოდი და თან სათუთად ჩემს ფიზიოლოგიით ვეჭვბა მუხიანელს უეჭვებოდი, საშუალო გლხის ქალი კი აჯდა ჩემს მუცელზე და განცხრობით „სქემიქას“ კვებდა და აყურობებდა.

ვაგონის გარედ კი ველი მუქანდ ბინიქსდა, ტორილა ვალობდა, ყანა შთიადუნდა...

აქ კი, შვიგით, (პარდაპირი საშინელებას!) ქალებს სიმძიმე აუტრუნელი, თუნდაც რომ ანგარიში არ ჩავაღო მათი ბარგი - ბარხანის სიმძიმე.

გლხობასთან ასეთი დამძობილება კარგა მანძილზე ვაგრმელდა.

მუდამ ვიგონებდი ვილაიცის ბრძნულ სიტყვებს!

— გლხობას მოხერხებით შენ და დაუახლოვე, წინააღმდეგ უმთხრევეში, ალამა უწყის, რა გამოვა!

სამართლიანი სიტყვებია. მართლაც უნდა „დაუახლოვე“ და ასიც „მოხერხებით“.

მე კი გავფიქრე გლხების ქვეშე, და უნდა ვიფიქრო, გავფიქრე მეტად უხერხულად.

აქ ამიტომაც დავაფიქრების და დამძობილების მიგეირ, შედეგად მივიღე ოხ!

—:—

მესამე სადგურის შემდეგ ამოხდა სიბარულის ოხ!

აზრიდანენ კაბეი. ჩემი სხეული განთავისუფლდა. ვაგონის მალად საჯდომიდან ვი-

დამაც ისეკუბა და ჩემს წელს დაახტა — ვაი, ვაი, კაქებო!

ვილამაც თავზე მტაცა ხელი და ყვირას: ფუ დილახვოს, ჩემი ქოთანი მეგონაო!

დავბეჭე თვალები. ნათლად წარმომიდგა, თითქმის საშვრად - ამერიკაში ვვადე და ჩემზე ბიზონების ჯოგი ვადაბრბოდი.

იის შემდეგ კიდევ კარგა ხანი მოუხდა მგზავრობას, რომ ბოლოს დამენახა ამწვენებელი გელი: მოზრიალე ყანა. ლურჯოვალემა ყუვილები თავის შემფრტყუნებდნენ:

— აა, მოზრძანდით?

რას დამცინან — ვფიქრობ ჩემს გულში — ჰა, მოზრძანდი! მერე რა მისხდა? მხოლოდ გვერდები მტკიცა...

—:—
ვაგონში ერთი მოხუცა — და დაათა.

თვალს არ მამზობრებს. იატყობ ჩემთან მსურს ანიფირდასა. ბოლოს ვაბედა:

— თქვენ როგორ ჰფიქრობთ, არ წმენდა შეიძლება ცხოვრება?

მე ჩემს კაქებზე ვფიქრობდი. ინგლისის ულტიმატუმზე, ტარიფის გადაღებაზე.

— შეიძლება! — წავიღებულე.

მოხუცი მიტრიალდა და შემომიბუზუნდა:

— ისევე მიაკვლები შენს პატრონს!

მსმს სოფელია

ოხ, კარგა სოფელი!

ფანჯარის წინ ჰყავის ალუბალი. იმას იქით ბალი, ბალს იქით ბოსტანი, ბოსტანის იქით ყანა, ყანას იქით კახები, კახებს იქით კართოფლი, კართოფლის იქით კი „საჭარო ალაი“.

ყველაფერი ერთად. ყველაფერი იზრდება და ჰყავის. შრიალბეს. სურნელბა ტრიალებს.

ოხ, კარგა სოფელი!

იოთ, რა არას სოფელი?

სოფელი არა თუნისებინან. ან და მჭარის კომისრების მოხსენებინან, არც თემ - სამკუთხის განმარტებინან, არც ოფიციალური სოფელი, უბრალოდ — სოფელი!

როგორც მედიცინაში ამბობენ: per se (ბუნებრივად).

აი ასეთი per se სოფელს იცნობო?

ოხ, რა კარგია, კარგა სოფელი! აქ არც სიგძეა, არც სიგანე. ახ-

*) მოთხრობა ეკუთვნის უკრაინის მწერალს ოსტაპ ვიზნი. უმაჯობლად ოსტაპ ვიზნი, კალამს ეკუთვნის სატრადიციო მოთხრობები, რომელთაც დიდი სახელი მოიკვება უკრაინის მითხელ საზოგადოებაში. მისი ნაწარმოებები ამტკიცებს მილიონობაში. მისი იქნა ხალხური, უფრო გლხური, თათქის ძნელად სათარგმნი. მოთხრობაში მოცემულია თანამედროვე უკრაინის სოფლის სურათები.

ველ პატარა გორაკზე და ყველაფერი შემოფარგულულა!

პირდაპირ შკოლა. შკოლის იქით აღმასკომი, იქვე გვერდით ცხოვრობს სტარჩინა, ირინად ნათლია დონა, შუაში მოედანი და მოედანზე ღორები.

სოფელში მზე ამოდის აღმოსავლეთიდან და ჩადის დასავლეთით.

როდესაც გინდა ასდილო, მებს შეხედავ:

— ო, ო, მზე ძალიან მაღლა წამოსულა!

და მოუკვდილ სუფრას.

წარბილიდენით, სოფელში მზე ძალიან მორჩილი და გამგონია: არც აჭარღლებს და არც დაავიანებს. სწორედ იმ დროს არის შუადღე, როცა სადილობას დროა.

ცხოვრობენ სოფელში ადამიანები და ყველანი თავიანთ თავს უყარინელებს ექსანიან. გამოტყნით რომ ვიხიროთ, მცხოვრებლები მუქუქიანები არიან. 800 უყარინელის გარდა არის კიდევ ერთი გვოვო, რომელსაც ზრუს ექსანიან. ამასწინად სახატარის ვუტყრიდნენ მოსულა. ნათქვამი არ შულლი არ შემომჩნევია: სძინავს ადგილობრივი ემაწვილიკაცებთან, სძინავს მავრად, დამწვიდებთან, სძინავს მუნგებთ და სძინავს ყოველ ღამეს და ამდენი სძინავს, რომ აქაურები ამბობენ: „თერთად მისი სარეცხი, ეგ ქაჯი თოღლ ღამეს სიხითხობსო!“.

მოსახლეობა ინუბატორებში არ მრავლდებან. შესანიშნავი შედგება. მატროსან ჰყავს ვასილიაკი, ქსენია — გაფა, დარიას — მატროზან; ეს სულ ერთის კვირის განმავლობაში.

მოსახლეობა მართლმადიდებელია. ეკლესიაში დადან, თუმცა ეტყობა ახალ ამბებს გავლენა მოუხდენია.

ხანდახან ადგილობრივი საბაბიცი თავდაყირა აყენებს მამამაპურს, ძეველის ძეველს, მავარს, როგორც მუხას, ეკლესიურ ტრადიციებს.

აი, მავალათად, რელიგიური უბედურება:

ადგილობრივი ხუცესი ხილით გამძლიარყო და გაბერილიყო, თუმცა ქარს უშვებდა, მაგრამ ღვთისმსახურება აღარ შეეძლო და სასაფათოც იყო.

ამაზე ატეისტები ამბობდენ:

— რა უყოთ, რომ ხუცესი ვაიბერა, ცოლმა სწირია. სულ ერთი არ არის? ამდენი ხანია ხუცესი ცოლთან

ცხოვრობდა, განა თავის სიწმინდეს არ გადასცემდა?

— ეს ასეა, მაგრამ...

მეორენა ეუბნებია:

— დედი, შენი ქმარი „განახლებულს“ მიეზნობო... ისინი ხილით ჯერ არ გაბერილან!

ლეღას მრევლი...

საბირველმაისოდ შორათლია სოფელა.

„მხედავ, ჩვენ რა ბიჭები ვართ!“.

მაგრამ რაკი კვენანზეა — ბარემ ღირვან.

— ჰხედავ, ჩვენ ტრიბუნალიც გვაქვს!

თუმცა ყველგან ამ „ტრიბუნალს“ ჩვეულებრივ ტრიბუნას ეძახიან, მაგრამ ჩვენში ტრიბუნალია. მაგრამ ეს არაფერი! ჩვენ ეს გვეჭრებდა.

თუმცა ამ „ტრიბუნალს“ ცალი ზოძი ვიღამაც გამოაცალა და წაქცევანზე, მაგრამ დანარჩენი სამი ზოძი ამაყად მოწონებს, რომ პირველ მისს ჩვენი სოფლის მოედანზე რევიოლიუცია გამარჯვებულა.

— საძეგლები არიან ჩვენი საღახანები. არ იციან თავის შეკავება და ზოძი მოიბარეს... თუმცა ის ზოძი შესანიშნავი რამ აყო. ძვირფასი მისაღა — ჰოდა, აღბად ამიტომაც თევი ვერ შემივარეს... ასე, ჩემო ძმაო, ჩვენ კაცთან ზუმრობა არ გამოვადგებათ. თქვენ, აბა, რა იციო, მეგრის პირველ მათსობისთვის თუ ოქტომბრის რევოლუციის დღესასწაულისთვის ისეთს „ტრიბუნალს“ ეტყევათ, რომ თქვენს ცენტრში სიზმრადაც არ მოგვლანდით!

მაშ, იცის ბიჭმა!

ჩვენში ყველაფერი მუდუროდ არის. ვენავთ, ვთესავთ და ვნაყოფიერებთ, როგორც ყოველი მართლმადიდებელი.

ერთის სიტყვით ვცხოვრობთ.

თუმცა ძალი სტარჩინამ — აი, იმ ძალით, რომელიც გზის პირას ცხოვრობს, მამალი რომ ჰყავს ყელმოტელებილი, ამან მუხლიკერებზე დაიკრა ზღვები:

— ომერთმანი, გაზაფხულამდე თან გადაყვები...

— რა დაგეშართა ძილოაჩემო!

— ოხ, ვერ ავიტან ბავშვის დაღობვას!

— ვისი ბავშვის? — ჩემი ქალიშვილას. უთუოდ

დანავსეს. როგორ ვუფრთხილებოდით. ჩველართ წლისა მსურულა და გაყედ არ უშვებდით...

— აღბად, გაყედან შეგნით მასთან მოციოდ.

— აღბად! აღბად! მისხვს, შობის წინ ოთახში გაეთეთ წამოხტას: „რა დაგეშართა?“ ვეუბნებო. „დელი (რალაცა შეტოკაო“ და თვითონ გაფითრდა, ნაცრისფერი დაეღო... მას შემდეგ ეაკვირდები და მძიმდება და მძიმდება... ოპ, ვერ გადავატან, ვერა...

— არაფერია, ძალო, ბებია ექნები!

— ოხ, ვერ გადავიტან!

ჰხედავ, ჩვენში როგორ ხდებო. უცხად, არ ელოდები და ბავში დიხნავლებს!

როგორ არ შეგეყვარდეს სოფელი ასეთ საღმრთლოების და სიურპრობების გამო?

აი, ეხლა გორაკზე ვარ აღუბლის ჭკვე წამოწოლილი. თქვენ რა იციო ამ გორაკის ჭკვე რა არ იხალდება. ვინ იცის იმდენი სიმდაღრეა, რომ თმა ყალყზე დავიდეს; ვინ იცის, ექნებ ისე ამოხეტარს ნავთის შადრევანმა, რომ ეტრზონიცი ჯა შეამზოთოს. ვადაბარუნდეს და მოკედეს.

ან და უტყვირო, აგერ, ფეხშიშველი ბიჭი ხბოს რომ კულზე დასტოდებია. ჩამოწეწილი მარეზი რომ აცვიო. თავზე რომ არაფერი ჰხურავს... დაღვლეჯილ მარევილადან რომ ყველაფერი უჩანს...

ვინ იცის, მაგ ბიჭიდან რა კაცი დადგეს?

შესასაღებელია, მომავალში „ინვესტიას“ რედაქტორად აირჩიონ ან და მწერალთა ასოციაციის თავმჯდომარედ; რომელიც ჩაჯდება საოდაქტორად დივანში და თქვენს ხელნაწერს, როგორც უფარგის, უჩანს, დაგბრუნებს.

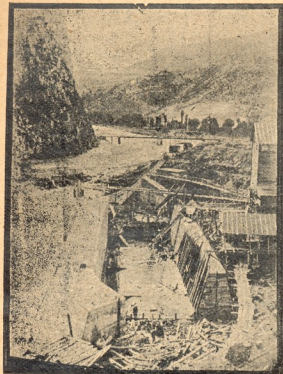
ყველაფერი შესასაღებლობა სოფლიდან არის და ამიტომ უნდა გვიყვარდეს სოფელი.

სოფელს ჯერ კიდევ სძინავს, პაწის სინჩინის და ხბორებს დასდევს. ვაღვიძეთ სოფელი!

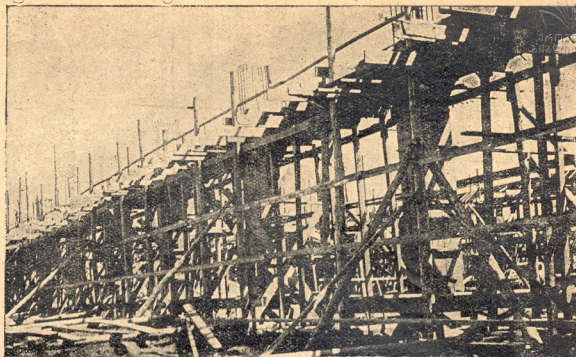
სკოლებს შუშები ჩაუსხით და შეკავები წოწნებით აავსეთ, სადაც ეხლა თავები დაბობან.

მაშინ იმ ფეხშიშველი ბიჭისგან უთუოდ გამოვა ვალერიან პოლუშჩუკი, ან და პაოლო ტრინია!)

*) თანამედროვე უყარინელი პოეტები არიან.

ძორაქის მშენებლობა, სამხრეთში

საქ. ს.მ.შ. ლიონტრეტი შეუდგა თბილისში დიდი მექანიკური ქარხნის აგებას. ქარხანა დაამზადებს სასოფლო-სამეურნეო მანქანა-იარაღებს.

სოფ. ლახსყაღის მცხოვრებთა წინააღრები, რომლებსათვისაც მტრის მესერი გაუვლია. შეგობევიტი გადაარჩინა ამ დროს სანდიროთ წასულ ერთი მონადირე, წინაპარი დღევანდელ ლახსყაღულელებსა, ამიტომ, ოოდესაც 1918 წ. წინაშინდში ზეზოსტრებულ-ი ოთხი გლეხი დასახლებულა, სოფ. ლახსყაღის მცხოვრებლებს მათთვის დავა აუტრებიო.

აი ამ ადგილიდან 200 საყენის მანძილზე დასავლეთით უდაბურტი ტყით დაფარულ ფერდობებში არის ის ხე, რომელზეც, კოგორკუ ზეზით არის ნათქვამი, ქარს წაუტყვევია და მის ქვეშ საფლავი აღმოჩენილა. მეოროდესავე დილით ადრე წაყვითით ამ ადგილს დასებრად და მალე კიდევ მივაგნითო.

აი ადგილსა, სადაც ქარისაგან წაქეცილი ზეზოსტრებულტი ხეა, ტყის ფარდობში არის ვაკე ადგილი ან კედარბატულ საყენამდენ, რე ყოფილა საფლავზე ამოსული და ამიტომ მის წაქეციის შემდეგ გაიჩინდნენ-აღმოჩანის ძეგლები და თავის ქალა. სწორედ ამ ადგილიდან დაიწყოვეთი გათხრა, მე შევხდექი ამ ადგილებს დეტალურად დიოვალეოტრასა. იქუშებმა მალე მიავნეს საფლავს; სადაც სანი კაცი ერთად იყო დამარხული; მგარამ ძეგლები სიძველეს გამო იფშენებოდნენ და მიწიდან მათი მთლიანად ამოღება შეუძლებელი შეიქნა.

ამ ადგილიდან აღმოსავლეთით ხუთი საყენამდენი დადი ხეების ფსევტეს ქვეშ შევავითო კედელი. მივაყენე ამ სამეშვითი ორი კაცი და აღმოჩნდა, რომ ეს იყო ოდესღაც ამ აიხუბულ ტარის ნათქვამისაგან დაზარალებული სამიწველი სიძველე ამ დღისას, ანუ ტარის ნანგრევებისა; არის 13 არშინი, სტავინი 8 არშინი, სისქე (კედლის) 1 ნახ. არშინი. ამ ძეგლები ქვითკირისას.

აღმოსავლეთის ნაწილი კედლით არის გატარბული. ტყეებმა, ეს უნდა ყოფილიყო ტრაპეზი. მისი კედლების გაოთია ნაწილი ქვითკირისას, შიგნითა კედელი კი აგებულია და მთა შიგნითაა ციხის სხნარი. ამ კედლის შიგნით არის კიდევ ქვის კედ-

ლი, შედგენილი აგურისა, შუაში კირის სხნით ამოვსებული. შიგნითი ყურადღებამ დაეთმო ამ ადგილის გათხრის წარმოებას, რამაც მოგვცა ასეთი შედეგი: კედელსაც ამ ოთხ კედელს შიგნით მიწა 12 არშინის სიღრმეზე გათხარაოთ, აღმოჩნდა აგურის იატაკი, კირის სხნარდასხმული. შიგ ყოფილა დამარბული ორი აღმანი. მათი ძეგლები დაფერულია და მხოლოდ თავის ქალას ზოგირითი ნაწილი და კიბლები შენახულა. ენახეთ ორი პატარა ვერცხლის აგური და ორი დნა. მიწის სიმაღლე იატაკიდან არის 2 ნა არშინი. იგი შესტვება სამი ზოლისაგან: ქვე და ფანი არის კვარცხის ჯუღისებური ყვი თელი მიწა ხუთი ვერსოლის სისქეზე. შიგნით შიგნი ადგილობრივი მიწისაგან შესტვება და 4 ვერსოლის სისქეზე. ზედადენი 1 არშინი და სისქეზე არის აგურისა და ქვისაგან კირის სხნარით ნაგები კედელი. მასზე ამოსულია დიდი ფიქვის ხეები, რტოება. ამ დამარბული ყოფილა ვინმე სამატრი პირები.

ამ შენობის ნანგრევების ვარშეში წარმოებულმა გათხრამ დაგვანახა, რომ მის აღმოსავლეთით, სამხრეთით და დასავლეთით ყველაზე მიკავალბულები ყოფილან დამარბული. მათ დასამარბიად ზოგან აგურის ედლებსაგან აკლდამები ყოფილა გაკეთებული, ზოგან უბრალო საფლავები. შიგნით აგურის ედლებით ამოშენებული, ზეგან აგურით გადგმებული და კირის სხნარით იარდასხმული. ამ საფლავებში ზოგნი ციხისასა სამქამი, ზოგნი ოთხ-ოთხი კაცი და სხე.

უბნისაგან შეგებულ რკინის დნევის ოთქკის ყველა საფლავში ფიქვლებიანი. ზოგანი საფლავში მიკავალბულია თავიქვე ირმისა და ვიხვის რქები ქვირდით ამოვადებული. ზოგიერთებში კი ცხარა ფრევი რქები ატაიოისა და არჩიზისა. მათი ვიხვები ანუ რქის ნაწილები დამალი იყო და ძვირის ნაწილები კი შენახულია. ტყეებმა, ტყენი მონადირეებმა საფლავები ყოფილან. მუხრვან ენახებლადით აგრეთვე თიხის ბეჭეულულებს ნამტრეკებებს. აღება, ეს იმით აისვენება, რომ თავის არაყით სავსე ღრუბს სხნარზე ჩიქვლებსამტარი კუბოში ჩაუდგამდნ

ხოლმე მიკავალბულს იმ მისასრებით, რომ სიციხის დელია.

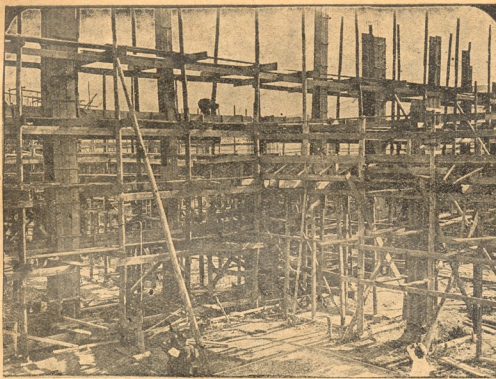
რამდენიმე თავის ქალას, სხვა ძეგლებისა და კიბლების მიწიდან მთლიანად ამოღება შეეძელი და ისინი საქაოდ დიდნი არიან. სასაფლაოებზე ყველაგან ამოსულია ბზა, რი მელიც სხვაგან ახლო-შახლო არსად არ მოიპოვება. აგური, რომელიც აკლდამების კედლებსათვის არის ნახშირი ზომით 5 კვ. ვერსოკადელი, ეს აგური იშვიათი ხარისხისაა. მიწა, რომლისაგანაც ეს კედლები, აღმოჩნდა სოფ. წინაშინდის თავში. უნდა აღუწინოთ, რომ სწავნებში თუ ამისთანა აგური კედლებზედა და ხმარებაში იყო, ეს აქამდე არ იყო უნებლი და სწავნებში იგი დიდმდე არსად ცხოვლა აღმოჩენილია.

შემოაღერეო ადგილიდან 30 საყენამდენი დასავლეთით ერთ მთლად ციხისა მუდლომდე კედელი აღმოჩნდა რალაც შენობის ნანგრევები. ამ კედლის სიმაღლე დასავლეთისას, სამხრეთისას და აღმოსავლეთის მხრით იქნება 250-300 საყენი, ხოლო ჩრდილოეთის მხრით 10 საყენამდე. მის წყერზე აკვებულია ყოფილა, რალაც შენობა სიღრმით 13 არშინი და სიგნითი 8 არშინი. ამ შენობას გარკვეული ხრდილოეთის მხრით კლდე გაბოთბილია ყოფილა, მასში (აღბად გასამარბულად) ჩანსმულია კირის სხნარი. დასავლეთის კედელზე გამოყენებულია კლდე, სადაც დირევის ზესაღებთა გაკეთებულია და კირის სხნარით ამოვსებული ნახეკრები დიდმდე შენახულა, აღმოსავლეთის მხრით ქვითკირის ედელი შენახულა სიმაღლით 2 არშინამდე.

ძნელ გამოსარკვევია, თუ რა დანიშნულებსათვის იყო ეს შენობა აგებული. შეიძლება ეს იყო ტაძარი, რადგანაც ცნობილია, რომ ტაძრების ასაგებად ძველ დროში ხშირად ამისთანა ადგილებს ირჩევდნ, ან შეიძლება ის წარმოადგენდა ციხე-სიმაგრეს ამ სოფლის დასავლედ.

უბნაბი ბაგლიანი.

(შეგვეგი იქნება)

თბილისში შენდება საქართველოს მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მიერ პირველი მექანიკური ლითონის ქარხანა. სურათზე ქარხნის მშენებლობა.

პროჩი ქალი აწარმოებს სესხზე ხელის მოწერას.

ფიქვალტურა და სკოლბტი

ფ ე ს ხ ბ უ რ თ ი

გაზიანის მუშათა ნაკიბი ბუნდი თბილისში

15 სექტემბერს, თბილისში ჩამოვიდა გერმანიის მუშათა ნაკიბი ბუნდი 18 კაცის შემადგენლობით. აღნიშნულმა ბუნდმა თბილისში ჩაატარა ორი შეჯიბრება: მელონინების და ტრანსპორტების პირველ ბუნდებთან.

პირველ შეჯიბრებაში, რომელიც გაიმართა 17 სექტემბერს ლენინის სახელობის სტადიონზე, სტუმრებთან თამაშობდა მელონინების პირველი ბუნდი. თამაშის დაწყების წინ სტადიონზე გაისმა ინტერნაციონალის ხმა, რასაც სტუმრები აღფრთოვანებით შეეგებნენ. მისასალმებელი სიტყვება წარმოიტანა გერმანიის და თბილისის ფიქვალტურის ორგანიზაციების წარმომადგენლებმა.

პირველი შეჯიბრება დამთავრდა გერმანელებს დამარცხებით 0:1.

პირველ შეჯიბრებასთან შედარებით, უფრო საინტერესო გამოდგა ტრანსპორტელების და სტუმრების თამაში. ტრანსპორტელებმა ამ შეჯიბრებაში გამოიყენეს თავის საუკეთესო ძალები. ტრანსპორტელების ეხლანდელი შემაჯობლობა ძლიერ განსხვავდება იმ შემაჯობლობისაგან, რომელიც მათ განახდებდა სეზონში ჰყავდათ. ბუნდის თამაშობენ: ასლამაზოვი („დინამო“-დან), მატეოვი (მელითონინების); ჯურდანიანი და სხვ. ტრანსპორტელებს ბუნდის ეხლანდელი ტექნიკა და კლასი მეტრად განსხვავდება იმ ტექნიკისაგან და იმ კლასისაგან, რომელიც მათ შერჩნენ ჰქონდათ და ამით თამაშად შეიძლება ითქვას, რომ ამ მხრივ ტრანსპორტელების ბუნდი ძლიერად პრეტენდენტია პირველ ადგილზე. გერმანელებს და ტრანსპორტელების შეჯიბრება დათავდა 2:2. სტუმრების ბუნდში თამაშობდნენ: ვილეუ,

გამში, კრამერი, რანკო, ფრეტნერი, შვარცი, მიერი, გრასე, დუდა, შილი, შარი-ლოიბე, რიშტა, ახციუნი, ვოგდანი.

მელითონინების ბუნდში შედიოდნენ: დ. კომაია, ნიკოლაიშვილი, ანთიძე, სიხარულიძე, სუფლოვი, გონივი, ბელაგოვი, მესხი, იამაშვილი, კლოკი და ვანაშვილი.

ტრანსპორტელებში თამაშობდნენ: სალონიანი, ფაჩულია, მატეოვი, რამიშვილი, იშნაძე, კარტოშვილი, ასლამაზოვი, მალაშვილი, ოპოლივი, ზერპანკოვი და დიპოვი.

გერმანიის ნაკიბმა, რომელსაც თბილისში ჩაატარა 2 შეჯიბრება, საერთო ჯამით წააგო, 2:3.

სტუმრების ბუნდში აღსანიშნავი იყო მარჯვენა და მარცხენა გარე მარბის, ცენტრის და დამცველების მოხდენილი თამაში. თბილისიდან კარგად თამაშობდნენ: სალონიანი, დ. კომაია (მეჯიბები), ანთიძე, ნიკოლაიშვილი, ფაჩულია (დამცველები) სიხარულიძე და რამიშვილი (ხავეციები).

გერმანიის მუშათა ნაკიბი ბუნდი 19 სექტემბერს, საღამოს გაიმგზავრა ერევანში, სადაც ჩაატარებს ერთ შეჯიბრებას. გამოშვებობდნენ დროს ქ. ბერლინის მუშამ ლანკომ (ზერნალი) ბუნდის სახელით ულრემის მადლობა უძენდა თბილისის ფიქვალტურის ორგანიზაციების წარმომადგენლებს.

ქარანდარსი-თბილისი

თბილისის სასპორტო საზოგადოებამ „დინამო“-მ ორ აშხანაგურ შეჯიბრებაზე მოიწვიო ქარანდარის ფეხბურთელთა ბუნდი „დინამო“-პირველი.

ქარანდარის დინამო თბილისში ჩაატარა ორი აშხანაგურ შეჯიბრება: პროფესიონა-

რების ნაკიბ ბუნდთან და დინამო პირველთან.

ქარანდარის ბუნდში შედიოდნენ: შულაკა (მეჯიბები), მალახო, კასლოვი, დარაფიევი, აბივი, გრიგორენკო, გრძინი, ბაქულა, ბოვალსკი, შპაკი და კანტინიბოძე.

ნაკიბ ბუნდსთან თამაშობდნენ: სალონიანი, ნიკოლაიშვილი, რამიშვილი, სიხარულიძე, იშნაძე გონივი, ბელაგოვი, მესხი, დიპოვი, კოკი და სომივი.

დინამოში შედიოდნენ: ბალდოვი, ფაჩულია, ფოჩუა, შავგულიძე, მინიძე, ფრუიძე, კასტუცივი, ასლამაზოვი, აბაშიძე, სომივი, გარაყანიძე.

ქარანდარის დინამო, რომელსაც თბილისში ჩაატარა ორი აშხანაგურ შეჯიბრება, პირველი დამთავრა 2:1-ზე. (ნაკიბ ბუნდსთან თამაშობდა). ხოლო მეორე წააგო 1:3-ზე (დინამოსთან).

ქარანდარის ბუნდის ტექნიკა ბევრით ჩამორჩება თბილისის ტექნიკა ორივე თამაშის პროფესიონაზს, ხოლო მეორე წააგო კოლექტიური თამაში (პასიუცივი), რასაც უდიდესი მნიშვნელობა აქვს თამაშის პროფესიონაზს.

მეორე შეჯიბრება, რომელიც გაიმართა ქარანდარის და თბილისის ბუნდებს შორის დიდად საინტერესო გამოდგა იმ თამაშში თბილისელმა აბაშიძემ მეტად კარგი თამაში ატენა დამსწრე მაყურებლებს. განსულ წლებში თბილისი უძებდა შემთხვევითი დამარცხებულთა გამოდიოდა, მეგრამ საერთო ჯამით ქარანდარით გაიმარჯვა. რამდენიმე დღის შემდეგ თბილისის კვლევეთა სოფოროსისკი, რომელსაც ჩაატარა შეჯიბრება დინამო პირველ და მეორე ბუნდებს შორის; თამაში „დინამო“ 0:0-ზე. ბუნდში აღსანიშნავი იყო დამცველების თამაში.

„უთხლადი ოთხწელში“

საქ სახკინმრეწვი სესხის „ხუთწელ-
დი ოთხ წელში“ კამპანიასთან დაკავ-
შირებით ამ დღეებში გამოიქვეყნეს
ახალ კინო - სერიატს „ხუთწელდი
ოთხ წელში“, რომლის სიუჟეტი ავგ-
ბულია სოფელში სესხის გავრცელებ-
ბაზე. სცენარია დაწერილია სამსონ
სულაკაურის მიერ. დადგმა ეკუთვნის
ცნობილ მხატვარ ვ. სიდაშონ-ერის-
თაეს, რომელიც დიდი ხნის სახკინმრე-
წვში მუშაობის შემდეგ (დამდგმულ
ნაწალში) პირველად გადაიღო კინო-
სურათი

სურათი გადაიღო ახალგაზრდა ოპერ-
ატორმა შალვა აფაქიძემ. მთავარ
როლებში მონაწილეობენ: კობეა ყა-
ჩილაშვილი, ნიკოლოზ მამულაშვი-
ლი, შაქრო გურამიშვილი და ს. ხომე-
შვილიძე.

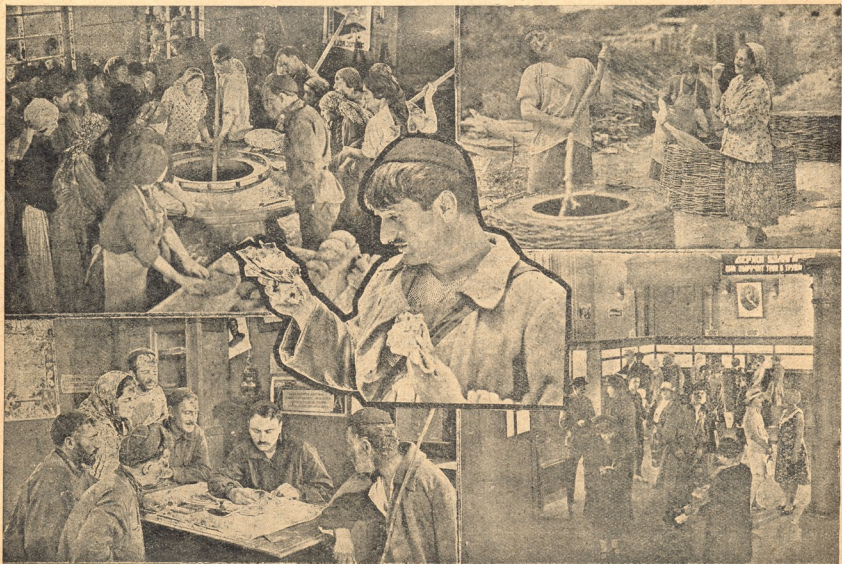
სურათის სიუჟეტი გაშლილია ქარ-
თლის სოფლის მასალაზე. აღბრალი
თანამედროვე ქართული სოფელი,
რომელმაც ყოველ გადაიტანა კლასობ-
რიკ ბრძოლა და კულაკი გამეფებუ-
ლია. 2 კოლექტივი ჩამოშლია სოც.-
შეჯიბრებაში და ამ დონზე ქალაქის
ბრიგადა აერცილებს სესხის „ხუთ-
წელდი ოთხწელში“-ს ობლიგაციებს.
მთავარ აზრად გაყვანილია ის, რომ

კულაკის და საეკუღარტის კავშირი.

სესხი, გარდა იმისა, რომ საბჭ. სახე-
ლმწიფოს აძლევს ინდუსტრიალიზა-
ციის განვითარებისათვის თანხებს,
სოციალისტურად სოფლის გარდაქ-
მნაში ჩამოშლ კოლექტივის წევრს
აძლევს მოგებას და თავის მოგებაზე

აშენებს კოლექტივში ახალ ხელოვნ-
ურ თორუნეს ძალიო მამაპატურ თორ-
ნის ნაქვლად. სურათი საესეა კომე-
დიურ მდგომარეობებით და ადვილად
გასაგები კინო-ენით არის გაკეთ-
სული.

სხვადასხვა კადრები ფილმში. „ხუთწელდი ოთხ წელში“-ს

ველურების „სილამაზის“ ნიუშები

მშენებლების ცნება ისევე სხვადასხვანაირია, როგორც ეპოქები, ხალხები და ქვეყნები, რომელთაც იგი ეკუთვნის. სოციალური მდგომარეობისა და რელიგიურ ცრუმორწმუნოებების გარდა დიდ როლს ასრულებს ეროტიული იდეალიც, და სწორედ ეს უკანასკნელია განსაკუთრებით ცვალებადი. ევროპაში სილამაზის წარმოდგენაზე დიდს გავლენას ახდენს მოღვათა და ფუფუნების საგანთა „ინდუსტრია“, იგი განსაზღვრავს რაა მოსაწონი და რაა დასაძრახისი. ორივე სქესის ქარაფშუტები საიმონებით ემორჩილებიან ამ „ინდუსტრიის“ მოთხოვნილებათ. არსებითად ევროპის მოღვათა მიმდევარი ქალი თუ ვაჟი, რომელიც მაღალ ქუსლებზე მიაბიჯებს, ხელის ფრჩხილებს წითლად ალაქებს, თმას იწვავს და იღბავს, არაფრით არ განსხვავდება ჩინელი დელაკაცისაგან, რომელაც ხელოვნურათ ფეხს იმაბინავებს და ზანგის ქა-

ლისაგან, რომელიც ტუჩებსა და ნესტოებს იხვერტს. დღეს ევროპაში ხელახლა მოღვათა შემოაქვთ ვრძელი კაბები, შლიფები და კორსეტები,

მიტომ, რომ, როგორც ეტყობა, ის რაციონალური და მარტივი ტანისამოსი, რომელიც ომის შემდეგ შემოვიდა, ხელსაყრელი აღარაა მატერიებისა და ტანსაცმელის მეფობრიკებისათვის. ევროპის კომუნისტური პრესა მშრომელთ მოუწოდებს წინააღმდეგობა გაუწიონ ამ ახალი მოღვის შემოღებას, ან უკეთ ვთქვათ, ძველი მუღის მკედრებით აღდგენას, მიტომ, რომ იგი სრულიად არ შეეფერება არც თანამედროვე მშრომელი ელემენტების პრაქტიკულ მოთხოვნილებას, არც მის გემოვნებას.

„კეთილშობილი“ ჩინელის ფრჩხილები

ზანგის ქალის თმა, რომლის კულულები თხიხათაა შეწყებილი

იაონელები, რომელთა სხეულის კანზე ნახატებია ამოჭრილი

შავანიანი ქალი, ხელოვნურად გაზრდილი ტუჩები.

